

Konvencija i Protokol

O STATUSU IZBJEGLICA

UNHCR

VISOKI KOMESARIJAT UJEDINJENIH NARODA ZA IZBJEGLICE

KONVENCIJA O STATUSU IZBJEGLICA IZ 1951. GODINE

*Usvojena 28. jula 1951. godine na Konferenciji ambasadora pri
Ujedinjenim narodima o statusu izbjeglica i osoba bez dr`avljanstva
sazvanoj Rezolucijom Generalne skup{tine 429(V)
od 14. decembra 1950. godine*

STUPILA NA SNAGU: 22. aprila 1954. godine u skladu sa `lanom 43.

PREAMBULA

Dr`ave potpisnice,

Smatraju}i da su Povelja Ujedinjenih naroda i Univerzalna deklaracija o pravima `ovjeka, koju je 10. decembra 1948. godine odobrila Generalna skup{tina, potvrdile na-elo da ljudska bi}a trebaju u`ivati osnovna prava i slobode bez ikakve diskriminacije,

Smatraju}i da je Organizacija Ujedinjenih naroda u vi{e navrata pokazala sna`nu zainteresiranost za izbjeglice i da je nastojala da izbjeglicama osigura naj{ire mogu}e u`ivanje osnovnih prava i sloboda,

Smatraju}i da je po`eljno da se raniji me|unarodni sporazumi o statusu izbjeglica revidiraju i kodificiraju, te da se putem novog sporazuma pro{iri primjena tih instrumenata i za{tita koju oni pru`aju izbjeglicama,

Smatraju}i da iz dodjele azilantskog statusa mogu proiste}i neopravdano te{ke obaveze za odre|ene zemlje, te da bez me|unarodne solidarnosti nije mogu}e posti}i zadovoljavaju}e rje{enje problema -iji je me|unarodni zna-aj i karakter priznala Organizacija Ujedinjenih naroda,

*Izra`avaju}i `elju da sve dr`ave koje priznaju socijalni i humanitarni karakter izbjegli-kog problema u-ine sve {to je u njihovoj mo}i da sprije-e da ovaj problem postane razlog zategnutosti me|u dr`avama,
Uzimaju}i na znanje da je Visokom komesarijatu Ujedinjenih naroda za izbjeglice povjeren zadatak da se stara o primjeni me|unarodnih konvencija koje osiguravaju za{titu izbjeglica i uvi|aju}i da }e djelotvorna*

koordinacija mjera koje su poduzete u cilju rješavanja tog problema
ovisiti o suradnji država sa Visokim komesarijatom,

Sporazumjele su se o sljedećem:

GLAVA I

OPJE ODREDBE

^lan 1

Definicija termina "izbjeglica"

A. Termin izbjeglica }e se u svrhe ove Konvencije primjenjivati na svakoga:

(1) Ko se smatra izbjeglicom sukladno Dogovorima od 12. maja 1926. godine i 30. juna 1928. godine, ili Konvencijama od 28. oktobra 1933. godine i 10. februara 1938. godine, Protokola od 14. septembra 1939. godine ili Ustava Me|unarodne organizacije za izbjeglice;

Odluke o nemanju prava na priznavanje statusa, koje je donijela Me|unarodna organizacija za izbjeglice za vrijeme svog djelovanja, ne spre-avaju priznavanje statusa izbjeglice onim osobama koje ispunjavaju uvjete iz stava 2 ovog odjeljka.

(2) Ko se usljed doga|aja koji su se odigrali prije 1. januara 1951. godine i osnovanog straha od progona zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti nekoj dru{tvenoj grupi ili svojih politi-kih ubje|enja nalazi izvan zemlje svog dr`avljanstva, i ko ne mo`e, ili zbog tog straha ne `eli da se stavi pod za{titu te zemlje; ili ko s obzirom da nema dr`avljanstvo, a zbog gore navedenih razloga se nalazi izvan zemlje svog biv{eg stalnog mjesta `ivljenja ne mo`e, ili zbog tog straha ne `eli da se u nju vrati.

Ukoliko se radi o osobi koja ima vi{e od jednog dr`avljanstva, fraza "izvan zemlje svog dr`avljanstva" se odnosi na svaku zemlju -ije dr`avljanstvo ta osoba ima. Ne}e se smatrati da je li{ena za{tite zemlje -ije dr`aljanstvo ima, ona osoba koja se bez razloga utemeljenog na osnovanom strahu ne stavi pod za{titu jedne od zemalja -ije dr`avljanstvo ima.

B. (1) U svrhe ove Konvencije, rije-i "doga|aji nastali prije 1. januara 1951. godine" iz -lana 1(A) mogu se razumjeti kao:

(a) "doga|aji nastali u Evropi prije 1. januara 1951. godine" ili

(b) "doga|aji nastali u Evropi ili negdje drugo prije 1. januara 1951. godine";

i svaka država ugovornica je, prilikom potpisivanja, ratificiranja ili pristupanja dati izjavu kojom je precizirati značenje koje pridaje tim riječima u pogledu obaveza koje preuzima na sebe na temelju ove Konvencije.

(2) Svaka država ugovornica koja usvoji alternativu pod (a) može u svako doba prokriti svoje obaveze usvajajući alternativu pod (b), uputivši obavijest Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

C. Ova Konvencija je se u dolje navedenim slučajevima prestati primjenjivati na svaku osobu na koju se odnose odredbe gornjeg odjeljka (A):

(1) Ako se ta osoba dobrovoljno ponovo stavila pod zaštitu zemlje -ije državljanstvo ima; ili

(2) Ako je ta osoba, nakon gubitka svog državljanstva, isto ponovo dobrovoljno primila; ili

(3) Ako je ta osoba stekla novo državljanstvo i uiva zaštitu zemlje -ije je državljanstvo stekla; ili

(4) Ako se ta osoba dobrovoljno vratila da bi se nastanila u zemlji koju je napustila ili izvan koje je -ivjela iz straha od progona; ili

(5) Ako, s obzirom da su prestale postojati okolnosti usljed kojih je ta osoba bila priznata za izbjeglicu, ona ne može i dalje odbijati zaštitu zemlje -ije državljanstvo ima;

Podrazumijevaju}i da se odredbe ovog stava ne}e primjenjivati na izbjeglicu iz odjeljka A(1) ovog -lana, koji može navesti uvjerljive razloge koji proizilaze iz prethodnog progona zbog kojih se odbija staviti pod zaštitu zemlje svog državljanstva;

(6) Ako se radi o osobi bez državljanstva koja se, pošto su prestale postojati okolnosti usljed kojih joj je priznat izbjegli-ki status, može vratiti u zemlju svog prija{njeg stalnog mjesta -ivljenja;

Podrazumevaju}i da se odredbe ovog stava ne}e primjenjivati na izbjeglicu iz stava 1 odjeljka (A) ovog -lana, koji može navesti uvjerljive razloge koji proizilaze iz prethodnog progona zbog kojih odbija povratak u zemlju svog biv{eg stalnog mjesta -ivljenja.

D. Ova Konvencija se ne}e primjenjivati na osobe koje sada, osim zaštite ili pomo}i Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice,

u`ivaju za{titu ili pomo} i nekog drugog organa ili agencije Ujedinjenih naroda.

Kada ta za{tita ili pomo} iz bilo kojeg razloga prestane, a da sudbina ovih osoba nije definitivno rije{ena u skladu sa relevantnim rezolucijama koje je usvojila Generalna skup{tina Ujedinjenih naroda, te osobe }e *ipso facto* imati pravo da koriste povlastice predvi|ene ovom Konvencijom.

E. Ova Konvencija se ne}e primjenjivati na osobe kojima nadle`ne vlasti zemlje u kojoj su se one nastanile priznaju sva prava i du`nosti vezane za posjedovanja dr`avljanstva te zemlje.

F. Odredbe ove Konvencije ne}e se primjenjivati na osobe za koje postoje ozbiljni razlozi da se vjeruje:

- (a) da su po-inile zlo-in protiv mira, ratni zlo-in ili zlo-in protiv ~ovje-nosti, u smislu definiranom u me|unarodnim instrumentima donesenim radi uklju-ivanja odredbe o takvim zlo-inima;
- (b) da su po-inile te{ko nepoliti-ko krivi-no djelo izvan zemlje izbjegli{tva prije nego {to su u nju primljene kao izbjeglice;
- (c) da su krive za djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i na-elima Ujedinjenih naroda.

^lan 2

Op}e obaveze

Svaki izbjeglica ima prema zemlji u kojoj se nalazi du`nosti koje naro-ito sadr`e obavezu da se povinuje njenim zakonima i propisima, kao i mjerama koje se poduzimaju za odr`avanje javnog reda.

^lan 3

Nediskriminacija

Dr`ave ugovornice }e odredbe ove Konvencije primjenjivati na izbjeglice bez diskriminacije u pogledu rase, vjere ili zemlje porijekla.

^lan 4

Vjera

Dr`ave ugovornice }e prema izbjeglicama na svojoj teritoriji primjenjivati postupak barem isto tako povoljan kao i postupak koji primjenjuju

prema svojim dr`avljanima u pogledu slobode vjeroispovjesti i slobode vjerskog odgoja njihove djece.

^lan 5

Prava koja se daju mimo ove Konvencije

Nijedna odredba iz ove Konvencije ne ometa druga prava i povlastice koji se izbjeglicama daju neovisno o ovoj Konvenciji.

^lan 6

Termin "pod istim okolnostima"

U svrhe ove Konvencije, termin "pod istim okolnostima" podrazumjeva da zainteresirani pojedinac mora ispuniti sve zahtjeve (uklju-uju}i i one koji se odnose na trajanje i na uvjete boravka ili prebivanja) koje bi radi u`ivanja prava o kojem je rije~ morao ispuniti u slu-aju da nije izbjeglica, sa izuzetkom onih uvjeta koje zbog njihove prirode izbjeglica nije u mogu}nosti da ispuni.

^lan 7

Osloba/anje od reciprociteta

1. Svaka dr`ava ugovornica }e prema izbjeglicama primjenjivati isti postupak koji op}enito primjenjuje prema strancima, osim ukoliko Konvencija ne sadr`i povoljnije odredbe.
2. Sve izbjeglice na teritoriji dr`ava ugovornica }e nakon boravka od tri godine biti izuzete od zakonodavnog reciprociteta.
3. Svaka dr`ava ugovornica }e u odsustvu reciprociteta nastaviti izbjeglicama davati ona prava i povlastice na koja su ve} bili ovla{teni na dan kada je ova Konvencija stupila na snagu u predmetnoj dr`avi.
4. Dr`ave ugovornice }e sa blagonaklono{}u razmotriti mogu}nost da u odsustvu reciprociteta izbjeglicama daju i druga prava i povlastice, osim onih na koje su ovla{teni sukladno stavovima 2 i 3, kao i mogu}nost da se od reciprociteta izuzmu i izbjeglice koji ne ispunjavaju uvjete iz stavova 2 i 3.
5. Odredbe gornjih stavova 2 i 3 se primjenjuju i na prava i na povlastice o kojima je rije~ u -lanovima 13, 18, 19, 21 i 22 ove Konvencije, kao i na prava i povlastice koji nisu njome predvi|eni.

^lan 8
Osloba|anje od iznimnih mjera

Kad je rije- o iznimnim mjerama koje se mogu poduzeti protiv li-nosti, dobara ili interesa dr`avljana neke inostrane dr`ave, dr`ava ugovornica ne}e te mjere primjenjivati na izbjeglicu koji je formalno dr`avljanin pomenute inostrane dr`ave samo zbog tog njegovog dr`avljanstva. Dr`ave ugovornice koje sukladno svom zakonodavstvu ne mogu primijeniti op}e na-elo iz ovog -lana }e u odgovaraju}im slu-ajevima odobriti izuze}e u korist tih izbjeglica.

^lan 9
Privremene mjere

Nijedna odredba iz ove Konvencije ne}e sprije-iti neku dr`avu ugovornicu da za vrijeme rata ili u drugim te{kim i izuzetnim okolnostima poduzme privremeno prema odre|enoj osobi mjere koje ta dr`ava smatra neophodnim za dr`avnu sigurnost, dok pomenuta dr`ava ugovornica ne ustanovi da je ta osoba zaista izbjeglica, te da je u interesu dr`avne sigurnosti i dalje potrebno primjenjivati ove mjere prema njemu.

^lan 10
Trajanje boravka

1. Ukoliko je izbjeglica tijekom Drugog svjetskog rata prisilno raseljen i premje{ten na teritoriju neke dr`ave ugovornice i u njoj boravi, takav prinudni boravak }e se smatrati zakonitim prebivanjem na njenoj teritoriji.
2. Ukoliko je izbjeglica tijekom Drugog svjetskog rata prisilno raseljen sa teritorije neke dr`ave ugovornice u koju se prije datuma stupanja na snagu ove Konvencije vratio s namjerom da se tamo nastani, period njegovog boravka prije i poslije takvog prisilnog raseljenja }e se posmatrati kao jedan neprekidan period, u one svrhe za koje je takav neprekidan boravak potreban.

^lan 11
Izbjegllice pomorci

U slu-aju kad se radi o izbjeglicama koji su u redovnoj slu`bi kao -lanovi posade na nekom brodu koji plovi pod zastavom jedne od dr`ava ugovornica, ta }e dr`ava s blagonaklono{}u razmotriti pitanje njihovog nastanjenja na njenoj teritoriji i izdavanja putnih isprava takvim

pojedincima, ili pitanje njihovog privremenog prihvata na svoju teritoriju s ciljem da im se omogu}i nastanjenje u nekoj drugoj zemlji.

G L A V A I I

PRAVNI POLO@AJ

^lan 12

Osobni status

1. Osobni status svakog izbjeglice }e se regulirati zakonom njegove domicilne zemlje, ili ukoliko nema domicilne zemlje, zakonom zemlje u kojoj prebiva.

2. Svaka dr`ava ugovornica }e po{tivati prava koja je izbjeglica ranije stekao i koja proisti-u iz njegovog osobnog statusa, a posebice prava koja su vezana za brak, pod uvjetom, ukoliko je to potrebno, da udovoljavaju formalnostima predvi|enim zakonom predmetne dr`ave, s tim da pravo o kojem je rije- bude jedno od onih prava koje bi zakonom pomenute dr`ave bilo priznato u slu-aju da predmetna osoba nije postala izbjeglica.

^lan 13

Pokretna i nepokretna imovina

Dr`ave ugovornice }e prema svakoj izbjeglici primjenjivati {to povoljniji postupak, a u svakom slu-aju postupak ne manje povoljan od onoga koji se u istim okolnostima primjenjuje na strance op}enito u pogledu sticanja pokretne i nepokretne imovine kao i drugih prava s tim u vezi, te na ugovore o najmu (zakupu) i ostale ugovore koji se ti-u pokretne i nepokretne imovine.

^lan 14

Intelektualna i industrijska svojina

U vezi sa za{titom industrijske svojine kao na primjer izuma, projekata modela, za{titnih `igova, komercijalnih imena i autorskih prava u knji`evnim, umjetni-kim i nau-nim radovima, svaki izbjeglica }e u zemlji svog stalnog `ivljenja u`ivati za{titu kakva se daje i dr`avljanima te

zemlje. Na teritoriji ma koje druge dr`ave ugovornice }e u`ivati za{titu koja se na pomenutoj teritoriji daje dr`avljanima zemlje u kojoj izbjeglica ima svoje stalno mjesto `ivljenja.

^lan 15

Pravo na udru`ivanje

Dr`ave ugovornice }e, u vezi sa udru`enjima koja nemaju politi-ki cilj i koja nisu lukrativna, kao i u vezi sa strukovnim sindikatima, primjenjivati prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji najpovoljniji postupak koji se pod istim okolnostima primjenjuje prema dr`avljanima neke strane zemlje.

^lan 16

Pristup sudovima

1. Svaki izbjeglica }e na teritoriji svih dr`ava ugovornica imati slobodan pristup sudovima.
2. Svaki izbjeglica }e u dr`avi ugovornici u kojoj ima stalno mjesto `ivljenja u`ivati isti postupak kao i dr`avljeni u pogledu pristupa sudovima, uklju~uju}i pravnu pomo} i oslobo|enje od *cautio judicatum solvi*.
3. Prema svakom izbjeglici }e se u pogledu pitanja iz stava 2 u dr`avi ugovornici van one u kojoj ima stalno mjesto `ivljenja, primjenjivati isti postupak kao i prema dr`avljanima zemlje u kojoj on ima svoje stalno mjesto `ivljenja.

G L A V A III

LUKRATIVNA ZAPOSLENJA

^lan 17

Pla}eni poslovi

1. Dr`ave ugovornice }e prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji primjenjivati najpovoljniji postupak koji se pod istim

okolnostima primjenjuje i na dr`avljane neke inostrane zemlje u pogledu prava na anga`iranje u nekoj pla}enoj djelatnosti.

2. U svakom slu-aju, restriktivne mjere koje su radi za{tite doma}e radne snage nametnute strancima ili zapo{ljavanju stranaca, ne}e se primjenjivati na izbjeglice koji su od predmetne dr`ave ugovornice toga ve} bili oslobo|eni na dan stupanja na snagu ove Konvencije, ili na izbjeglice koji ispunjavaju jedan od sljede}ih uvjeta:

- (a) da tri godine borave u toj zemlji;
- (b) da je njihov bra-ni drug dr`avljanin zemlje u kojoj prebivaju. Povlastice iz ove odredbe ne mo`e koristiti izbjeglica koji napusti svog bra-nog druga;
- (c) da imaju jedno ili vi{e djece koji imaju dr`avljanstvo zemlje u kojoj prebivaju.

3. Dr`ave ugovornice }e sa blagonaklono{}u razmotriti pitanje izjedna-avanja prava svih izbjeglica u pogledu pla}enih zanimanja sa pravima dr`avljanja, a posebice prava onih izbjeglica koji su na njihovu teritoriju u{li na osnovu programa zapo{ljavanja ili na osnovu plana useljavanja.

^lan 18

Samostalne djelatnosti

Dr`ave ugovornice }e prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji primjenjivati {to povoljniji postupak, a u svakom slu-aju postupak ne manje povoljan od onoga koji se pod istim okolnostima primjenjuje na strance op}enito, u pogledu prava na anga`iranje, na svoj vlastiti ra-un, u poljoprivredi, industriji, zanatstvu i trgovini i prava na osnivanje komercijalnih i industrijskih poduze}a.

^lan 19

Slobodne profesije

1. Dr`ave ugovornice }e prema svim izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji, a koji imaju diplome priznate od nadle`nih vlasti pomenute dr`ave i `ele obavljati neku slobodnu profesiju, postupati na najpovoljniji na-in, a u svakom slu-aju na na-in ne manje povoljan od onoga koji se pod istim okolnostima primjenjuje prema strancima op}enito.

2. Dr`ave ugovornice u-INIT }e sve {to je u njihovoj mo}i, sukladno njihovim zakonima i ustavima, da osiguraju nastanjenje takvih izbjeglica i u drugim, a ne samo urbanim sredinama za -IJE su me|unarodne odnose one odgovorne.

G L A V A I V

SOCIJALNA ZA[TITA

^lan 20

Racioniranje

U slu-aju kada postoji sistem racioniranja kojem je podvrgnuto cjelokupno stanovni{tvo i kojim se regulira op}a raspodjela proizvoda kojih nema dovoljno, prema izbjeglicama }e se primjenjivati isti postupak kao i prema dr`avljanima te zemlje.

^lan 21

Stanovanje

Dr`ave ugovornice }e u pogledu stanovanja, u mjeri u kojoj je ovo pitanje regulirano zakonima i propisima ili podlije`e kontroli dr`avnih organa vlasti, prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji primjenjivati {to povoljniji postupak, a u svakom slu-aju postupak ne manje povoljan od onoga koji se pod istim okolnostima primjenjuje na strance op}enito,

^lan 22

Op}e obrazovanje

1. Dr`ave ugovornice }e u pogledu osnovnog obrazovanja prema izbjeglicama primjenjivati postupak jednak onom kakav se primjenjuje prema njihovim dr`avljanima.

2. Dr`ave ugovornice }e u pogledu ostalih kategorija obrazovanja, a posebice u pogledu pristupa obrazovanju, priznavanja stranih {kolskih svjedo-anstava, diploma i zvanja, pla}anja taksi i tro{kova, i dodjele stipendija, prema izbjeglicama primjenjivati najpovoljniji mogu}i postupak,

a u svakom slu-aju postupak ni{ta manje povoljan od onog koji se op}enito primjenjuje prema strancima u istim okolnostima.

^lan 23

Op}e povlastice

Dr`ave ugovornice }e u pogledu op}ih povlastica i pomo}i prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji primjenjivati postupak jednak onom koji se primjenjuje prema njihovim dr`avljanima.

^lan 24

Radno zakonodavstvo i socijalno osiguranje

1. Dr`ave ugovornice }e prema izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njihovoj teritoriji primjenjivati postupak jednak onom koji se primjenjuje prema dr`avljanima u pogledu sljede}ih pitanja:

- (a) u mjeri u kojoj su ta pitanja regulirana zakonima i propisima predmetne dr`ave ili podlije`u kontroli upravnih organa vlasti: nov-ane naknade, uklju-uju}i i obiteljske dodatke ako oni -ine dio te naknade, radne sate, prekovremeni rad, pla}eni godi{nji odmor, ograni-enja na ku}ni rad, minimalne godine starosti potrebne za zapo{ljavanje, u-enje u privredi i stru-no osposobljavanje, rad `ena i omladine, i u`ivanje povlastica iz kolektivnih sporazuma;
- (b) socijalnog osiguranja (zakonske odredbe o nesre}ama na poslu, o profesionalnim oboljenjima, materinstvu, bolestima, invalidnosti, starosti, smrti, nezaposlenosti, obiteljskim obavezama, kao i o svakoj drugoj eventualnosti koja je sukladno nacionalnom zakonodavstvu pokrivena {emom socijalnog osiguranja) koje je podlo`no sljede}im ograni-enjima:
 - i. Mogu}i su odgovaraju}i aran`mani radi odr`anja ste-enih prava i prava koja su u toku sticanja;
 - ii. Mogu}e je da nacionalno zakonodavstvo zemlje boravka propi}e posebne aran`mane o povlasticama ili parcijalnim povlasticama koje se u potpunosti ispla}uju iz javnih fondova, kao i o dodacima koji se ispla}uju osobama koje ne ispunjavaju uvjete o pla}anjima doprinosa propisanih za dodjelu redovne penzije.

2. ^injenica da se korisnik prava nalazi izvan teritorije dr`ave ugovornice ne}e utjecati na njegovo pravo na naknadu usljed smrti

izbjeglice koja je nastupila zbog povrede na poslu ili profesionalnog oboljenja.

3. Dr`ave ugovornice }e na izbjeglice pro{iriti povlastice iz me|usobno zaklju-enih sporazuma, ili sporazuma koje bi one mogle me|usobno zaklju-iti u budu}nosti, o odr`avanju ste-enih prava ili prava koja su u procesu sticanja, u vezi sa socijalnim osiguranjem, ukoliko oni (izbjeglice) ispunjavaju uvjete koji su predvi|eni za dr`avljane zemlje potpisnice predmetnog sporazuma.

4. Dr`ave ugovornice }e s blagonaklono{}u razmotriti mogu}nost pro{irenja na izbjeglice, u najve}oj mogu}oj mjeri, povlastica iz sli-nih sporazuma koji su ili }e biti na snazi izme|u takvih dr`ava ugovornica i dr`ava koje nisu ugovornice.

G L A V A V

ADMINISTRATIVNE MJERE

^lan 25

Administrativna pomo}

1. Ukoliko bi ostvarivanje prava od strane nekog izbjeglice obi-no zahtijevalo pomo} stranih vlasti kojima se on ne mo`e obratiti, dr`ave ugovornice na -ijoj teritoriji on prebiva }e nastojati da mu tu pomo} pru`e putem svojih ili me|unarodnih organa vlasti.

2. Vlast ili vlasti o kojima je rije- u stavu 1 }e izdati ili u-initi da se pod njihovom kontrolom izbjeglicama izdaju isprave ili uvjerenja koja bi strancima bilo redovno izdata od strane ili posredstvom njihovih nacionalnih organa vlasti.

3. Tako izdate isprave ili uvjerenja }e slu`iti kao zamjena slu`benih dokumenata izdatih strancima od strane ili posredstvom njihovih nacionalnih organa vlasti i bit }e vjerodostojna dok se ne doka`e suprotno.

4. Ovdje pomenute usluge se mogu napla}ivati, s tim {to }e ta pla}anja biti umjerena i u skladu sa iznosom koji se napla}uje dr`avljanima za sli-ne usluge, a pod uvjetom da postoji mogu}nost da se siroma{ne osobe izuzmu od toga.

5. Odredbe ovog -lana se ni-im ne protive -lanovima 27 i 28.

^lan 26
Sloboda kretanja

Svaka dr`ava ugovornica }e izbjeglicama koji se zakonito nalaze na njoj teritoriji dati pravo da izaberu svoje mjesto boravka i da se slobodno kre}u u okviru njene teritorije, u ovisnosti o propisima koji se pod istim okolnostima primjenjuju na strance op}enito.

^lan 27
Isprave o identitetu

Dr`ava ugovornica }e svakoj izbjeglici koji se nalazi na njoj teritoriji i koji ne posjeduje valjanu putnu ispravu izdati isprave o identitetu.

^lan 28
Putne isprave

1. Dr`ava ugovornica }e izbjeglicama koji zakonito prebivaju na njoj teritoriji izdati putne isprave u svrhu putovanja izvan njene teritorije, osim ukoliko se tome ne protive imperativni razlozi dr`avne sigurnosti ili javnog reda; u vezi sa tim ispravama }e se primjenjivati odredbe iz Priloga uz ovu Konvenciju. Dr`ava ugovornica mo`e takvu putnu ispravu izdati svim izbjeglicama na njoj teritoriji, a naro-ita pa`nja }e se pokloniti izdavanju takvih putnih isprava izbjeglicama koji se nalaze na njoj teritoriji, a koji putnu ispravu ne mogu dobiti od zemlje svog zakonitog prebivali{ta.

2. Putne isprave koje su izdate izbjeglicama u skladu sa ranijim me|unarodnim sporazumima bi}e priznate od strane dr`ava ugovornica koje }e sa njima postupati na isti na-in kao da su izdate na osnovu ovog -lana.

^lan 29
Fiskalne obaveze

1. Dr`ave ugovornice ne}e izbjeglicama nametati da`bine, takse, poreze, bilo koje vrste, druga-ije ili ve}e od onih koje se name}u ili }e se nametati njihovim dr`avljanima u sli-nim situacijama.

2. Ništa u prethodnom stavu se ne može protiviti tome da se na izbjeglice primjene zakoni i propisi o taksama u vezi sa izdavanjem administrativnih dokumenata strancima, uključujući i isprave o identitetu.

^lan 30

Transfer imovine

1. Svaka država ugovornica je u skladu sa njenim zakonima i propisima dozvoliti izbjeglicama da imovinu koju su unijeli na njenu teritoriju prenesu na teritoriju druge zemlje u koju su primljeni radi naseljenja.

2. Svaka država ugovornica je sa blagonaklonošću razmotriti molbu izbjeglica da im se dozvoli prenos imovine, o kakvoj god imovini da se radi, koja je neophodna za njihovo naseljenje u nekoj drugoj zemlji u kojoj su primljeni.

^lan 31

Izbjeglice koji bespravno borave u prihvatnoj zemlji

1. Države ugovornice ne mogu nametati kazne na račun nezakonitog ulaska ili boravka onim izbjeglicama koji dolaze direktno sa teritorije gdje su njihov život ili sloboda bili ugroženi u smislu člana 1, neovlašteno ulaze ili se nalaze na njihovoj teritoriji, pod uvjetom da se bez odlaganja prijave vlastima i izlože im valjane razloge za svoj bespravni ulazak u zemlju.

2. Države ugovornice ne mogu na kretanja izbjeglica primjenjivati neka druga ograničenja osim onih koja su neophodna i ta ograničenja se primjenjivati samo dok se u prihvatnoj zemlji ne regulira status tih izbjeglica ili dok ih uspješno ne prihvati neka druga zemlja. Države ugovornice je izbjeglicama dati razumno vrijeme kao i sve potrebne olakšice kako bi bili primljeni u neku drugoj zemlji.

^lan 32

Protjerivanje

1. Države ugovornice ne mogu protjerati izbjeglice koje se zakonito nalaze na njihovoj teritoriji, osim iz razloga državne sigurnosti ili javnog reda.

2. Protjerivanje takvih izbjeglica se vrši samo u skladu sa odlukom donesenom u skladu sa postupkom koji je predviđen zakonom. Osim ukoliko se tome ne protive imperativni razlozi državne sigurnosti,

izbjeglicama treba biti dozvoljeno da podnesu dokaze kojima }e sebe opravdati, da podnesu `albu i da u tu svrhu odrede sebi zastupnika pred nadle`nim organima vlasti ili pred jednom ili vi{e osoba koje specijalno odredi nadle`na vlast.

3. Dr`ave ugovornice }e takvim izbjeglicama dati razuman rok da potra`e zakoniti prihvat u nekoj drugoj zemlji. Dr`ave ugovornice zadr`avaju pravo da u okviru datog roka primjene one unutarnje mjere koje smatraju neophodnim.

^lan 33

Zabrana protjerivanja i vra}anja ("refoulement")

1. Nijedna dr`ava ugovornica ne}e ni na koji na-in protjerati ili silom vratiti (*"refouler"*) izbjeglicu na granice teritorije gdje bi njegov `ivot ili sloboda bili ugro`eni zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti nekoj dru{tvenoj grupi ili njegovih politi-kih mi{ljenja.

2. Na pravo kori{tenja ovom odredbom ne mo`e se pak pozvati izbjeglica kojeg iz opravdanih razloga treba smatrati opasnim za sigurnost zemlje u kojoj se nalazi ili koji, po{to je pravosna`nom presudom osu|en zbog naro-ito te{kog krivi-nog djela, predstavlja opasnost za zajednicu date zemlje.

^lan 34

Naturalizacija

Dr`ave ugovornice }e u najve}oj mogu}oj mjeri omogu}iti asimilaciju i naturalizaciju izbjeglica. One }e naro-ito nastojati da ubrzaju postupak naturalizacije i da u najve}oj mogu}oj mjeri smanje tro{kove tog postupka.

GLAVA VI

IZVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Član 35

Suradnja nacionalnih organa vlasti sa Ujedinjenim narodima

1. Države ugovornice se obavezuju da će surađivati sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih naroda za izbjeglice ili svakom drugom agencijom Ujedinjenih naroda koja bi ga mogla naslijediti u vršenju njegovih dužnosti, a posebice će mu pomoći u obavljanju dužnosti vršenja nadzora nad primjenom odredaba ove Konvencije.

2. Kako bi omogućile uredu Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice ili nekoj drugoj agenciji koja bi ga naslijedila da podnese izvještaje nadležnim organima Ujedinjenih naroda, države ugovornice se obavezuju da im u odgovarajućoj formi dostave tražene informacije i statističke podatke o:

- (a) uvjetima u kojima izbjeglice žive,
- (b) provedbi ove Konvencije, i
- (c) zakonima, propisima i uredbama o izbjeglicama koje su na snazi ili će stupiti na snagu.

Član 36

Informacija o nacionalnom zakonodavstvu

Države ugovornice će Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda dostavljati tekstove zakona i propisa koje bi mogli donijeti radi osiguranja primjene ove Konvencije.

Član 37

Odnos prema ranijim konvencijama

Ne protiveći se odredbama iz stava 2. člana 28, ova Konvencija zamjenjuje, među stranama potpisnicama Konvencije, Sporazume od 05. jula 1922., 31. maja 1924., 12. maja 1926., 30. juna 1928. i 30. jula 1935., Konvencije od 28. oktobra 1933. i 10. februara 1938., Protokol od 14. septembra 1939. i Sporazum od 15. oktobra 1946. godine.

G L A V A VII

ZAVR[NE ODREDBE

^lan 38

Rje{avanje sporova

Svaki spor izme|u strana potpisnica ove Konvencije u pogledu njenog tuma-enja ili njene primjene, koji ne bude rije{en drugim sredstvima, podniet }e se Me|unarodnom sudu pravde na zahtjev jedne od strana u sporu.

^lan 39

Potpisivanje, ratifikacija i pristupanje

1. Ova Konvencija }e biti otvorena za potpisivanje u @enevi 28. jula 1951. godine nakon -ega }e biti deponirana kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda. Za potpisivanje }e biti otvorena u Evropskom uredu Ujedinjenih naroda od 28. jula do 31. augusta 1951. godine, a onda ponovo otvorena za potpisivanje u sjedi{tu Ujedinjenih naroda, od 17. septembra 1951. do 31. decembra 1952. godine.

2. Ova Konvencija }e biti otvorena za potpisivanje od strane svih dr`ava -lanica Ujedinjenih naroda kao i svake dr`ave ne-lanice pozvane na Konferenciju ambasadora pri Ujedinjenim narodima o statusu izbjeglica i osoba bez dr`avljanstva, ili svake dr`ave kojoj Generalna skup{tina bude uputila poziv da je potpi{e. Ona }e biti ratificirana, a ratifikacioni instrumenti }e biti deponirani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

3. Dr`ave iz stava 2 ovog -lana mogu pristupiti ovoj Konvenciji po-ev od 28. jula 1951. godine. Pristupanje }e se vr{iti deponiranjem instrumenata o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

^lan 40

Odredbe o teritorijalnoj primjeni

1. Svaka dr`ava }e prilikom potpisivanja, ratificiranja ili pristupanja, mo|i izjaviti da }e se ova Konvencija pro{iriti na sve teritorije koje ona zastupa na me|unarodnom polju, ili na jednu ili vi{e njih. Takva izjava }e postati pravno valjana na dan kada ova Konvencija stupi na snagu u odnosu prema predmetnoj dr`avi.

2. Od tada pa nadalje }e se pro{irenje vr{iti preko obavijesti upu}ene Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda i postat }e pravosna`no po-ev od devedesetog dana po{to Generalni sekretar Ujedinjenih naroda primi obavijest ili na dan stupanja na snagu Konvencije u odnosu prema predmetnoj dr`avi, ako je ovaj datum kasniji.

3. [to se ti-e teritorija koje nisu obuhva}ene Konvencijom na dan potpisivanja, ratificiranja ili pristupanja, svaka zainteresirana dr`ava }e ispitati mogu}nost da {to je prije mogu}e poduzme sve potrebne mjere radi pro{irenja primjene ove Konvencije na pomenute teritorije, pod uvjetom da vlade tih teritorija za to daju suglasnost, ukoliko je to potrebno iz ustavnih razloga.

^lan 41

Klauzula o federacijama

U slu-aju kada se radi o federativnoj ili neunitarnoj dr`avi, primjenjivat }e se dole navedene odredbe:

- (a) {to se ti-e -lanova ove Konvencije koji su u zakonodavnoj nadle`nosti savezne zakonodavne vlasti, obaveze savezne vlade }e u toj mjeri biti iste kao i obaveze -lanica koje nisu federativne dr`ave;
- (b) {to se ti-e -lanova ove Konvencije koji su u zakonodavnoj nadle`nosti svake od dr`ava, provincija ili kantona koji je sa-injavaju a koji na osnovu ustavnog sistema federacije nisu obavezni da donose zakonodavne mjere, savezna vlada }e {to je mogu}e prije i uz svoje povoljne preporuke, obavijestiti nadle`ne vlasti dr`ava, provincija ili kantona o pomenutim -lanovima;
- (c) federativna dr`ava potpisnica ove Konvencije }e na zahtjev svake druge dr`ave ugovornice, koji joj je dostavljen preko Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, podnijeti izjavu o zakonskim propisima i praksi u federaciji i jedinicama koje je sa-injavaju u pogledu ma koje odredbe Konvencije, ukazuju}i na to u kojoj mjeri zakonodavne ili druge mjere omogu}avaju djelovanje te odredbe.

^lan 42

Rezerve

1. Prilikom potpisivanja, ratificiranja ili pristupanja, svaka dr`ava mo`e staviti rezerve na ~lanove Konvencije, osim na ~lanove 1, 3, 4, 16 (1), 33, 36 do 46, uklju~uju}i i ~lan 46.
2. Svaka dr`ava ugovornica koja je stavila rezervu sukladno stavu 1 ovoga ~lana mo`e u svako doba povu}i tu rezervu uputiv{i obavijest o tome Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

^lan 43

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu devedesetog dana od dana deponiranja {estog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.
2. Za svaku dr`avu koja ratificira Konvenciju ili joj pristupi poslije deponiranja {estog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, ona }e stupiti na snagu devedesetog dana od dana deponiranja instrumenta te dr`ave o ratificiranju ili pristupanju.

^lan 44

Otkazivanje

1. Svaka dr`ava ugovornica mo`e otkazati ovu Konvenciju u svako doba uputiv{i obavijest Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.
2. Otkaz }e postati pravosna`an za tu dr`avu ugovornicu godinu dana od dana kada Generalni sekretar Ujedinjenih naroda primi taj otkaz.
3. Svaka dr`ava koja je dala izjavu ili obavijest sukladno ~lanu 40 mo`e naknadno izjaviti, uputiv{i obavijest Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda, da }e se Konvencija prestati primjenjivati na teritoriji nazna~enoj u obavijesti godinu dana od dana kada Generalni sekretar primi tu obavijest.

^lan 45

Revizija

1. Svaka dr`ava ugovornica mo`e u svako doba tra`iti reviziju ove Konvencije putem obavijesti upu}ene Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

2. Generalna skupština Ujedinjenih naroda je preporučiti mjere koje ako je to potrebno treba poduzeti u vezi sa tim zahtjevom.

Član 46

Obavijest Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda informirat je sve države članice Ujedinjenih naroda i države nečlanice iz člana 39 o:

- (a) izjavama i obavijestima u skladu sa odjeljkom B, člana 1;
- (b) potpisima, obavijestima i pristupanjima u skladu sa članom 39;
- (c) izjavama i obavijestima u skladu sa članom 40;
- (d) rezervama i povlačenjima u skladu sa članom 42,
- (e) datumu kad je ova Konvencija stupiti na snagu u skladu sa članom 43;
- (f) otkazima i obavijestima u skladu sa članom 44;
- (g) zahtjevima za reviziju u skladu sa članu 45.

U POTVRDU ČEGA su dole potpisani, propisno ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju u ime svojih vlada.

SAČINJENO u @enevi, 28. jula hiljadu devetstotina pedeset i prve godine, u jednom jedinom primjerku, čiji su engleski i francuski tekst podjednako vjerodostojni i koji je biti deponirani u arhivi Ujedinjenih naroda, a čije je ovjerene kopije biti dostavljene svim državama članicama Ujedinjenih naroda i državama nečlanicama iz člana 39.

II. Prilog uz Konvenciju o statusu izbjeglica

Stav 1

1. Putna isprava iz člana 28 ove Konvencije je bitna sli- na ovdje priloženom obrascu.
2. Ta isprava je bitna sastavljena najmanje na dva jezika, od kojih je jedan bitna engleski ili francuski jezik.

Stav 2

Ovisno o propisima zemlje izdavanja, djeca se mogu upisati u ispravu roditelja ili u izuzetnim prilikama nekog odraslog izbjeglice.

Stav 3

Dažbine koje je se ubirati za izdavanje isprava neje bitna veje od najniže tarife koja se primjenjuje na domaže putne isprave.

Stav 4

Osim u specijalnim ili izuzetnim slu-ajevima, izdavane isprave je vađiti za najveđi moguđi broj zemalja.

Stav 5

Trajanje vađnosti isprave je bitna godina ili dvije godine, prema izboru vlasti koja ispravu izdaje.

Stav 6

1. Obnavljanje ili produđavanje vađnosti isprave je u nadleđnosti vlasti koja je tu ispravu izdala, sve dok se izbjeglica zakonito ne nastani na nekoj drugoj teritoriji i dok zakonito ne boravi na teritoriji pomenute vlasti. Izdavanje nove isprave je ukoliko su okolnosti ostale iste u nadleđnosti vlasti koja je izdala staru ispravu.

2. Diplomatski ili konzularni predstavnici naročito ovlašteni za tu svrhu, moći će produžiti za period ne duži od šest mjeseci važnost putnih isprava koje su izdale njihove odnosne vlade.

3. Države ugovornice ispitat će s blagonaklonošću mogućnost obnavljanja ili produženja važnosti putnih isprava ili izdavanja novih isprava izbjeglicama koji više ne borave zakonito na njihovoj teritoriji u slučajevima kad te izbjeglice nisu u mogućnosti da dobiju putnu ispravu od zemlje njihovog zakonitog prebivališta.

Stav 7

Države ugovornice priznat će važnost isprava izdatih sukladno odredbama člana 28 ove Konvencije.

Stav 8

Nadležne vlasti zemlje u koju izbjeglica želi da ide stavit će, ako su voljne da ga prime, vizu na ispravu čiji je on nosilac, ako je takva viza potrebna.

Stav 9

1. Države ugovornice se obavezuju da izdaju tranzitne vize izbjeglicama koji su dobili vizu za teritoriju krajnjeg odredišta.

2. Izdavanje takve vize se može odbiti iz razloga koji mogu opravdati odbijanje vize nekom strancu.

Stav 10

Dažbine za izdavanje izlazne, ulazne ili tranzitne vize ne će biti više od najniže tarife koja se primjenjuje za vize inostranih pasoša.

Stav 11

U slučaju kada se izbjeglica zakonito nastanjuje na teritoriji neke druge države ugovornice, za izdavanje nove isprave će dalje, sukladno uvjetima iz člana 28, biti odgovorna nadležna vlast pomenute teritorije kojoj će izbjeglica imati pravo podnijeti svoju molbu.

Stav 12

Vlast koja izdaje novu ispravu du`na je povu}i staru ispravu i vratiti je zemlji koja ju je izdala ukoliko je u staroj ispravi navedeno da ista u takvim slu-ajevima treba biti vra}ena; u protivnom }e isprava biti povu-ena i poni{tena.

Stav 13

1. Svaka dr`ava ugovornica se obavezuje da ponovo prihvati nosioca putne isprave koja mu je izdata od strane pomenute dr`ave u skladu sa -lanom 28 ove Konvencije na svoju teritoriju, u svako doba za vrijeme trajanje va`nosti te isprave.

2. Ovisno o odredabama iz prethodnog podstava, dr`ava ugovornica mo`e zahtijevati da se nosilac te isprave podvrgne svim formalnostima koje se mogu zahtijevati od onih koji izlaze iz zemlje ili se u nju vra}aju.

3. Dr`ave ugovornice zadr`avaju pravo da u izuzetnim slu-ajevima, ili u slu-aju kad dozvola boravka izbjeglice va`i za odre|eni period, prilikom izdavanja isprave ograni-e period u kojem izbjeglica mo`e da se vrati, na vrijeme ne manje od tri mjeseca.

Stav 14

Ovisno jedino o uvjetima iz stava 13, odredbe iz ovog Priloga se ni u -emu ne protive zakonima i propisima koji reguliraju uvjete prihvata, tranzita, boravka i nastanjivanja, i odlaska sa teritorija dr`ava ugovornica.

Stav 15

Ni izdavanje isprave ni napomene koje stoje na njima ne odre|uju status nosioca isprave, niti na njega uti-u, naro-ito ne u pogledu dr`avljanstva.

Stav 16

Izdavanje isprave ne daje nosiocu nikakvo pravo na za{titu od strane diplomatskih i konzularnih predstavnika zemlje izdavanja isprave, te na njih ne prenose pravo za{tite.

P R I L O G

OBRAZAC PUTNE ISPRAVE

Isprava }e biti u formi knji`ice (oko 15 cm x 10 cm).

Preporu-uje se da ona bude {tampana tako da se brisanje ili izmjene hemijskim i drugim sredstvima mogu lako ponovno primijetiti kao i da rije-i "Konvencija od 28. jula 1951. godine" budu od{tampane na svakoj strani, na jeziku zemlje koja izdaje ispravu.

(Naslovna stranica knji`ice)
PUTNA ISPRAVA
(Konvencija od 28. jula 1951. godine)

Br. _____

(1)
PUTNA ISPRAVA
(Konvencija od 28. jula 1951.)

Ovaj dokument isti-e na dan _____
osim ako se njegova va`nost ne produ`i ili ne obnovi.

Prezime _____

Ime(na) _____

Putuje sa _____ djetetom (djecom)

1. Ova isprava je izdata da bi se nosiocu dao putni dokument koji mo`e slu`iti kao zamjena za njegovu nacionalnu putnu ispravu. Ona ne dira u i ni na koji na-in nije uvredljiva za dr`avljanstvo nosioca isprave.

2. Nosiocu je dozvoljen povratak u _____
_____ (navedite zemlju -ije vlasti izdaju ovu ispravu) na dan ili prije _____ osim ako u ispravi nije naveden neki naknadni datum.
(Period u kojem je nosiocu isprave dozvoljen povratak ne treba biti manji od tri mjeseca).

3. U slu-aju nastanjenja u nekoj drugoj zemlji, a ne onoj gdje je ova isprava izdata, nosilac treba, ako `eli ponovo putovati, zatra`iti novu ispravu od nadle`nih vlasti zemlje svoga prebivali{ta. (Organi vlasti koji izdaju novu ispravu }e povu}i staru putnu ispravu i vratiti je organu koji ju je i izdao).¹

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

¹ Re-enicu u zagradi mogu unijeti one vlade koje to `ele.

(2)

Mjesto i datum ro|enja _____

Zanimanje _____

Sada{nje mjesto prebivali{ta _____

Djevoja-ko prezime i ime(na) supruge _____

Prezime i ime(na) supruga _____

Opis

Visina _____

Kosa _____

Boja o-iju _____

Nos _____

Ten _____

Boja ko`e _____

Osobeni znaci _____

Djeca koja su zajedno sa nosiocem isprave

Prezime	Ime(na)	Mjesto i datum ro enja	Pol
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Prekri`ite nepotrebni dio.

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

(3)

**Fotografija nosioca isprave i pe~at organa vlasti koji je izdao ispravu
Otisci prstiju nosioca (po potrebi)**

Potpis nosioca isprave _____

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

(4)

1. Ova isprava va`i u sljede}im zemljama:

2. Dokument ili dokumenti na osnovu kojeg ili kojih je izdata ova isprava:

Izdato u _____

Datum _____

Potpis i pe-at organa vlasti
koji izdaje ispravu:

Taksa napla}ena:

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

(5)

Produ`enje ili obnavljanje va`nosti

Taksa napla}ena: od _____

do _____

Sa-injeno u _____ na dan _____

Potpis i pe-at organa vlasti
koji produ`ava ili obnavlja
va`nost zahtjeva:

Produ`enje ili obnavljanje va`nosti

Taksa napla}ena: od _____

do _____

Sa-injeno u _____ na dan _____

Potpis i pe-at organa vlasti
koji produ`ava ili obnavlja
va`nost zahtjeva:

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

(6)

Produ`enje ili obnavljanje va`nosti

Taksa napla}ena: od _____
do _____
Sa-injeno u _____ na dan _____

Potpis i pe-at organa vlasti
koji produ`ava ili obnavlja
va`nost zahtjeva:

Produ`enje ili obnavljanje va`nosti

Taksa napla}ena: od _____
do _____
Sa-injeno u _____ na dan _____

Potpis i pe-at organa vlasti
koji produ`ava ili obnavlja
va`nost zahtjeva:

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

(7-32)

Vize

U svakoj vizi ponovite ime nosioca isprave.

(Ova isprava ima _____ strana, ne ra-unaju}i naslovnu.)

PROTOKOL O STATUSU IZBJEGLICA IZ 1967. GODINE*

Dr`ave -lanice ovog Protokola,

S obzirom da Konvencija o statusu izbjeglica sa-injena 28. jula 1951. godine u @enevi (u daljem tekstu Konvencija) obuhvata samo one osobe koje su postale izbjeglice usljed doga|aja koji su se desili prije 1. januara 1951. godine,

S obzirom da je od vremena usvajanja Konvencije dolazilo do situacija u kojima su nastajale nove izbjeglice koje nisu obuhva}ene Konvencijom,

S obzirom da je po`eljno da sve izbjeglice u`ivaju jednak status obezbije|en definicijom iz Konvencije, bez obzira na pomenuti rok od 1. januara 1951. godine,

Slo`ile su se o sljede}em:

^lan I Op}e odredbe

1. Dr`ave -lanice ovog Protokola }e na izbjeglice primjenjivati -lanove 2 do 34, zaklju-no sa -lanom 34 Konvencije, kako je to definirano u daljem tekstu.

2. U svrhe ovog Protokola }e termin "izbjeglica", osim u vezi sa primjenom stava 3 ovog -lana, ozna-avati svaku osobu definiranu -lanom 1 Konvencije, kao da su rije-i "usljed doga|aja koji su se odigrali prije 1. januara 1951. godine i..." i rije-i: "... usljed takvih doga|aja", iz -lana 1A(2) izbrisane.

3. Dr`ave -lanice }e primjenjivati ovaj Protokol bez ikakvih teritorijalnih ograni~enja, osim {to }e se postoje}e izjave date od strane dr`ava koje su ve} potpisnice Konvencije u skladu sa -lanom 1B(1)(a) Konvencije, ukoliko nisu pro{irene na osnovu -lana 1B(2), primjenjivati i u skladu sa ovim Protokolom.

* Ujedinjeni narodi, Serija sporazuma, vol. 606. str. 267.

^lan II

Suradnja nacionalnih organa vlasti sa Ujedinjenim narodima

1. Dr`ave -lanice ovog Protokola se obavezuju da }e sura|ivati sa uredom Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice, ili sa bilo kojom drugom agencijom koja bi ga naslijedila, u obavljanju njegovih funkcija, a posebno }e mu pomo}i u obavljanju du`nosti vr{enja nadzora nad primjenom odredaba ovog Protokola.

2. Kako bi omogu}ile uredu Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice ili nekoj drugoj agenciji koja bi ga naslijedila da podnese izvje{taje nadle`nim organima Ujedinjenih naroda, dr`ave -lanice se obavezuju da im u odgovaraju}oj formi dostave tra`ene informacije i statisti-ke podatke o:

- (a) uvjetima u kojima izbjeglice `ive;
- (b) provedbi ovog Protokola, i
- (c) zakonima, propisima i uredbama o izbjeglicama koje su na snazi ili }e stupiti na snagu.

^lan III

Informacija o dr`avnom zakonodavstvu

Dr`ave -lanice ovog Protokola }e Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda dostavljati tekstove zakona i propisa koje mogu donijeti kako bi osigurali primjenu ovog Protokola.

^lan IV

Rje{avanje sporova

Svaki spor izme|u dr`ava -lanica ovog Protokola koji se odnosi na njegovo tuma-enje ili primjenu, a koji se ne mo`e rije{iti na neki drugi na-in, }e se uputiti na Me|unarodni sud pravde na zahtijev bilo koje strane u sporu.

^lan V

Pristupanje Protokolu

Ovaj Protokol se otvara za pristupanje u ime svih dr`ava -lanica Konvencije i svake druge dr`ave -lanice Ujedinjenih naroda ili -lanice bilo koje specijalizirane agencije ili one kojoj bude upu}en poziv od

strane Generalne skupštine Ujedinjenih naroda da mu pristupi. Pristupanje će se izvršiti deponiranjem instrumenata o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Član VI

Klauzula o federacijama

U slučaju kada se radi o federativnoj ili neunitarnoj državi, primjenjivat će se dole navedene odredbe:

- (a) što se tiče onih članova Konvencije koji se primjenjuju u skladu sa članom I, stavom 1 ovog Protokola, koji su u zakonodavnoj nadležnosti savezne zakonodavne vlasti, obaveze savezne vlade će u toj mjeri biti iste kao i obaveze članica koje nisu federativne države;
- (b) što se tiče onih članova Konvencije koji se primjenjuju u skladu sa članom I stavom 1 ovog Protokola, koji su u zakonodavnoj nadležnosti konstitutivnih država, provincija ili kantona koji na osnovu ustavnog sistema federacije nisu obavezni da donose zakonodavne mjere, savezna vlada će što je moguće prije i uz svoje povoljne preporuke, obavijestiti nadležne vlasti država, provincija ili kantona o pomenutim članovima;
- (c) federativna država članica ovog Protokola će na zahtjev svake druge države članice, koji joj je dostavljen preko Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, podnijeti izjavu o zakonskim propisima i praksi u federaciji i konstitutivnim jedinicama u pogledu ma koje odredbe Konvencije koja se primjenjuje u skladu sa članom I stavom 1 ovog Protokola, ukazujući na to u kojoj mjeri zakonodavne ili druge mjere omogućavaju djelovanje te odredbe.

Član VII

Rezerve i izjave

1. Svaka država može prilikom pristupanja staviti rezerve u vezi sa članom IV ovog Protokola i u vezi sa primjenom sukladno članu I ovog Protokola bilo koje odredbe Konvencije, osim onih odredbi koje su sadržane u članovima 1, 3, 4, 16(1) i 33, pod uvjetom da se kad je riječ o državi članici Konvencije, rezerve stavljene na osnovu ovog člana ne prošire na izbjeglice na koje se Konvencija primjenjuje.

2. Rezerve stavljene od strane država članica Konvencije na osnovu člana 42 primjenjuje se, ako ne budu povučene, na njihove obaveze koje proistiku iz ovog Protokola.

3. Svaka država koja stavlja rezervu u skladu sa stavom 1 ovog člana može istu u svako doba povući, s tim što je u tom smislu uputiti obavijest Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

4. Smatra se da se u odnosu na ovaj Protokol primjenjuju izjave koje država članica koja pristupa ovom Protokolu daje na osnovu člana 40 stav 1 i 2 Konvencije, osim ukoliko nakon pristupanja predmetna država članica ne uputi obavijest o suprotnom Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Smatra se da se odredbe člana 40 stav 2 i 3 i člana 44 stav 3 Konvencije primjenjuju na ovaj Protokol *mutatis mutandis*.

Član VIII

Stupanje na snagu

1. Ovaj Protokol stupa na snagu na dan deponiranja šestog instrumenta o pristupanju.

2. Protokol je za svaku državu koja pristupi Protokolu poslije deponiranja šestog instrumenta o pristupanju stupiti na snagu na dan kada ta država deponira instrument o pristupanju.

Član IX

Otkazivanje

1. Svaka država članica ovog Protokola može otkazati Protokol u svako doba uputivši obavijest Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

2. Otkaz je postati pravosnažan za tu državu članicu godinu dana od dana kada Generalni sekretar Ujedinjenih naroda primi taj otkaz.

Član X

Obavijest Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda je obavijestiti države iz člana V o stupanju na snagu, pristupanju, rezervama, povlačenju rezervi i otkazivanju ovog Protokola, kao i o izjavama i priopćenjima koji se na iste odnose.

^lan XI
Deponiranje u arhivi Sekreterijata
Ujedinjenih naroda

Primjerak ovog Protokola ~iji su engleski, francuski, kineski, ruski i {panjolski tekst podjednako vjerodostojni, potpisan od strane predsjednika Generalne skup{tine i Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, bit }e deponovan u arhivi Sekreterijata Ujedinjenih naroda. Generalni sekretar }e dostaviti ovjerene primjerke istog svim dr`avama ~lanicama Ujedinjenih naroda i drugim dr`avama navedenim u gornjem ~lanu V.

KONVENCIJA O STATUSU IZBJEGLICA OD 28. JULA 1951. GODINE

(stupila na snagu 22. aprila 1954. godine)

PROTOKOL O STATUSU IZBJEGLICA OD 31. JANUARA 1967. GODINE

(stupio na snagu 4. oktobra 1967. godine)

SPISAK DR@AVA ^LANICA (sa danom 9. oktobar 2001. godine)

Dr`ave -lanice Konvencije iz 1951. godine	: 137
Dr`ave -lanice Protokola iz 1967. godine	: 137
Dr`ave -lanice i Konvencije iz 1951. i Protokola iz 1967.	: 129
Dr`ave -lanice ili jednog ili oba instrumenta:	: 141

	Zemlja	Konvencija	Protokol
1.	Albanija	18. avgust 1992. p ¹	18. avgust 1992. p
2.	Al`ir	21. februar 1963. s ²	8. novembar 1967. p
3.	Angola	23. juni 1981. p	23. juni 1981. p
4.	Antigua i Barbados	7. septembar 1995. p	7. septembar 1995. p
5.	Argentina	15. novembar 1961. p	6. decembar 1967. p
6.	Armenija	6. juli 1993. p	6. juli 1993. p
7.	Australija	22. januar 1954. p	13. decembar 1973. p
8.	Austrija	1. novembar 1954.	5. septembar 1973. p
9.	Azerbejd`an	12. februar 1993. p	12. februar 1993. p
10.	Bahami	15. septembar 1993. p	15. septembar 1993. p
11.	Belgija	22. juli 1953.	8. april 1969. p
12.	Beliz	27. juni 1990. p	27. juni 1990. p
13.	Belorusija		23. avgust 2001. p
14.	Benin	4. april 1962. s	6. juli 1970. p
15.	Biv{a Jugoslovenska Republika Makedonija	18. januar 1994. s	18. januar 1994. s
16.	Bocvana	6. januar 1969. p	6. januar 1969. p
17.	Bolivija	9. februar 1982. p	9. februar 1982. p
18.	Bosna i Hercegovina	1. septembar 1993. s	1. septembar 1993 d
19.	Brazil	16. novembar 1960.	7. april 1972. p

	Zemlja	Konvencija	Protokol
20.	Bugarska	12. maj 1993. p	12. maj 1993. p
21.	Burkina Faso	18. juni 1980. p	18. juni 1980. p
22.	Burundi	19. juli 1963. p	15. mart 1971. p
23.	Centralno Afri-ka Republika	4. septembar 1962. s	30. avgust 1967. p
24.	^ad	19. avgust 1981. p	19. avgust 1981. p
25.	^e{ka Republika	11. maj. 1993. s	11. maj. 1993. s
26.	^ile	28. januar 1972. p	27. april 1972. p
27.	Demokratska Republika Kongo	19. juli 1965. p	13. januar 1975. p
28.	Danska	4. decembar 1952.	29. januar 1968. p
29.	Dominika	17. februar 1994. p	17. februar 1994. p
30.	Dominikanska Republika	4. januar 1978. p	4. januar 1978. p
31.	D`ibuti	9. avgust 1977. s	9. avgust 1977. s
32.	Egipat	22. maj 1981. p	22. maj 1981. p
33.	El Salvador	28. april 1983. p	28. april 1983. p
34.	Ekvador	17. avgust 1955. p	6. mart 1969. p
35.	Ekvatorijalna Gvineja	7. februar 1986. p	7. februar 1986. p
36.	Estonija	10. april 1997. p	10. april 1997. p
37.	Etiopija	10. novembar 1969. p	10. novembar 1969. p
38.	Fid`i	12. juni 1972. s	12. juni 1972. s
39.	Filipini	22. juli 1981. p	22. juli 1981. p
40.	Finska	10. oktobar 1968. p	10. oktobar 1968. p
41.	Francuska	23. juni 1954.	3. februar 1971. p
42.	Gabon	27. april 1964. p	28. avgust 1973. p
43.	Gambija	7. septembar 1966. s	29. septembar 1967. p
44.	Gana	18. mart 1963. p	30. oktobar 1968. p
45.	Gr-ka	5. april 1960.	7. avgust 1968. p
46.	Gruzija	9. avgust 1999. p	9. avgust 1999. p
47.	Gvatemala	22. septembar 1983. p	22. septembar 1983. p
48.	Gvineja	28. decembar 1965. s	16. maj 1968. p
49.	Gvineja-Bisao	11. februar 1976. p	11. februar 1976. p
50.	Haiti	25. septembar 1984. p	25. septembar 1984. p
51.	Honduras	23. mart 1992. p	23. mart 1992. p
52.	Hrvatska	12. oktobar 1992. s	12. oktobar 1992. s
53.	Iran (Islamska Republika)	28. juli 1976. p	28. juli 1976. p
54.	Irska	29. novembar 1956. p	6. novembar 1968. a
55.	Island	30. novembar 1955. p	26. april 1968. p
56.	Italija	15. novembar 1954.	26. januar 1972. p
57.	Izrael	1. oktobar 1954.	14. juni 1968. p
58.	Jamajka	30. juli 1964. s	30. oktobar 1980. p
59.	Japan	3. oktobar 1981. p	1. januar 1982. p
60.	Jemen	18. januar 1980. p	18. januar 1980. p
61.	Jugoslavija	12. mart 2001. s	12. mart 2001. s
62.	Ju`na Afrika	12. januar 1996. p	12. januar 1996. p
63.	Kambod`a	15. oktobar 1992. p	15. oktobar 1992. p
64.	Kamerun	23. oktobar 1961. s	19. septembar 1967. p
65.	Kanada	4. juni 1969. p	4. juni 1969. p
66.	Kape Verde		9. juli 1987. p

	Zemlja	Konvencija	Protokol
67.	Kazahstan	15. januar 1999. p	15. januar 1999. p
68.	Kenija	16. maj 1966. p	13. novembar 1981. p
69.	Kina	24. septembar 1982. p	24. septembar 1982. p
70.	Kipar	16. maj 1963. s	9. juli 1968. p
71.	Kirgistan	8. oktobar 1996. p	8. oktobar 1996. p
72.	Kolumbija	10. oktobar 1961.	4. mart 1980. p
73.	Kongo	15. oktobar 1962. s	10. juli 1970. p
74.	Kosta Rika	28. mart 1978. p	28. mart 1978. p
75.	Latvija	31. juli 1997. p	31. juli 1997. p
76.	Lesoto	14. maj 1981. p	14. maj 1981. p
77.	Liberija	15. oktobar 1964. p	27. februar 1980. p
78.	Lihten{tain	8. mart 1957.	20. maj 1968. p
79.	Litvanija	28. april 1997. p	28. april 1997. p
80.	Luksemburg	23. juli 1953.	22. april 1971. p
81.	Madagaskar	18. decembar 1967. p	
82.	Ma arska	14. mart 1989. p	14. mart 1989. p
83.	Malavi	10. decembar 1987. p	10. decembar 1987. p
84.	Mali	2. februar 1973. s	2. februar 1973. s
85.	Malta	17. juni 1971. p	15. septembar 1971. p
86.	Maroko	7. novembar 1956. s	20. april 1971. p
87.	Mauritanija	5. maj 1987. p	5. maj 1987. p
88.	Meksiko	7. juni 2000. p	7. juni 2000. p
89.	Monako	18. maj 1954. p	
90.	Mozambik	16. decembar 1983. p	1. maj 1989. p
91.	Namibija	17. februar 1995. p	
92.	Niger	25. avgust 1961. s	2. februar 1970. p
93.	Nigerija	23. oktobar 1967. p	2. maj 1968. p
94.	Nikaragva	28. mart 1980, p	28, mart 1980, p
95.	Nizozemska	3, maj 1956,	29. novembar 1968. p
96.	Norve{ka	23. mart 1953.	28. novembar 1967. p
97.	Novi Zeland	30. juni 1960. p	6. avgust 1973. p
98.	Njema-ka	1. decembar 1953.	5. novembar 1969. p
99.	Obala slonova-e	8. decembar 1961. s	16. februar 1970. p
100.	Panama	2. avgust 1978. p	2. avgust 1978. p
101.	Papua Nova Gvineja	17. juli 1986. p	17. juli 1986. p
102.	Paragvaj	1. april 1970. p	1. april 1970. p
103.	Peru	21. decembar 1964. p	15. septembar 1983. p
104.	Poljska	27. septembar 1991. p	27. septembar 1991. p
105.	Portugalija	22. decembar 1960. p	13. juli 1976. p
106.	Republika Koreja	3. decembar 1992. p	3. decembar 1992. p
107.	Ruanda	3. januar 1980. p	3. januar 1980. p
108.	Rumunija	7. avgust 1991. p	7. avgust 1991. p
109.	Ruska Federacija	2. februar 1993. p	2. februar 1993. p
110.	Samoa	21. septembar 1988. p	29. novembar 1994. p
111.	Sao Toma i Principe	1, februar 1978. p	1, februar 1978. p
112.	Senegal	2. maj 1963. s	3. oktobar 1967. p
113.	Sej{eli	23. april 1980. p	23. april 1980. p

	Zemlja	Konvencija	Protokol
114.	Sijera Leone	22. maj 1981. p	22. maj 1981. p
115.	Sjedinjene Ameri-ke Dr`ave		1. novembar 1968. p
116.	Slova-ka	4. februar 1993. s	4. februar 1993. s
117.	Slovenija	6. juli 1992. s	6. juli 1992. s
118.	Solomonska ostrva	28. februar 1995. p	12. april 1995. p
119.	Somalija	10. oktobar 1978. p	10. oktobar 1978. p
120.	Sudan	22. februar 1974. p	23. maj 1974. p
121.	Surinam	29. novembar 1978. s	29. novembar 1978. s
122.	Svazilend	14. februar 2000. p	28. januar 1969. p
123.	Sveti Vinsent i Grenadine	3. novembar 1993. p	
124.	[panija	14. avgust 1978. p	14. avgust 1978. p
125.	[vajcarska	21. januar 1955.	20. maj 1968. p
126.	[vedska	26. oktobar 1954.	4. oktobar 1967. p
127.	Tad`ikistan	7. decembar 1993. p	7. decembar 1993. p
128.	Togo	27. februar 1962. s	1. decembar 1969. p
129.	Trinidad i Tobago	10. novembar 2000. p	10. novembar 2000. p
130.	Tunis	24. oktobar 1957. s	16. oktobar 1968. p
131.	Turkmenistan	2. mart 1998. p	2. mart 1998. p
132.	Turska	30. mart 1962.	31. juli 1968. p
133.	Tuvalu	7. mart 1986. s	7. mart 1986. s
134.	Uganda	27. septembar 1976. p	27. septembar 1976. p
135.	Ujedinjena Republika Tanzanija	12. maj 1964. p	4. septembar 1968. p
136.	Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske	11. mart 1954.	4. septembar 1968. p
137.	Urugvaj	22. septembar 1970. p	22. septembar 1970. p
138.	Vatikan	15. mart 1956.	8. juni 1967. p
139.	Venecuela		19. septembar 1986. p
140.	Zambija	24. septembar 1969. s	24. septembar 1969. s
141.	Zimbabve	25. avgust 1981. p	25. avgust 1981. p

¹ p = pristupanjem;

² s = sukcesijom;

DODATAK

ZAVR[NI AKT KONFERENCIJE AMBASADORA PRI UJEDINJENIM NARODIMA O STATUSU IZBJEGLICA I OSOBA BEZ DR@AVLJANSTVA

I

Generalna skupština Ujedinjenih naroda je 14. decembra 1950. godine rezolucijom br. 429 (V) odlučila da je potrebno sazvati konferenciju ambasadora pri Ujedinjenim narodima u @enevi radi finaliziranja nacrtâ i potpisivanja Konvencije o statusu izbjeglica i Protokola o statusu osoba bez dr`avljanstva.

Konferencija se sastala u Evropskom uredu Ujedinjenih naroda u @enevi, od 2. do 25. jula 1951. godine.

Delegati dvadeset šest dole navedenih dr`ava su na Konferenciji predstavljali svoje zemlje, od kojih su svi podnijeli propisne akreditive ili neka druga priop}enja o naimenovanju kojim se ovla{}uju da u-estvuju na Konferenciji:

Australija	Luksemburg
Austrija	Monako
Belgija	Nizozemska
Brazil	Norve{ka
Danska	Njema-ka, Savezna Republika
Egipat	Sjedinjene Ameri-ke Dr`ave
Francuska	[vedska
Gr-ka	[vicarska
Irak	Turska
Italija	Ujedinjeno Kraljevstvo Velike
Izrael	Britanije i Sjeverne Irske
Jugoslavija	Vatikan
Kanada	Venecuela
Kolumbija	

Vlade dole navedene dvije dr`ave su poslale svoje promatra-e:

Iran
Kuba

Sukladno zahtjevu Generalne skupštine, predstavnik Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice je u diskusijama koje su vođene na Konferenciji učestvovao bez prava glasa.

Međunarodna organizacija za rad i Međunarodna organizacija za izbjeglice su učestvovale na Konferenciji bez prava glasa.

Vijeće Evrope je pozvano da na Konferenciju pošalje svog predstavnika bez prava glasa.

Sljedeće nevladine organizacije koje su u konsultativnom odnosu prema Ekonomskom i socijalnom vijeću su također poslale svoje predstavnike kao promatrače:

Kategorija A:

- Međunarodna konfederacija slobodnih sindikata
- Međunarodna federacija hrišćanskih sindikata
- Međuparlamentarna unija

Kategorija B:

- Agudas Izrael
- Crkvena komisija za međunarodna pitanja
- Karitas internacionalis
- Katolička međunarodna unija za socijalnu pomoć
- Konsultativno vijeće jevrejskih organizacija
- Međunarodna federacija prijatelja mladih žena
- Međunarodna liga za prava žena
- Međunarodna služba za socijalnu pomoć
- Međunarodna unija katoličkih ženskih liga
- Međunarodna unija za dobrobit djece
- Međunarodni biro za unifikaciju krivih prava
- Međunarodni komitet Crvenog križa
- Međunarodno udruženje za krivično pravo
- Međunarodno žensko vijeće
- Odbor za koordinaciju jevrejskih organizacija
- Pax Romana
- Svjetska unija za progresivni judaizam
- Svjetski jevrejski kongres
- Svjetski prijateljski komitet za konsultacije
- Svjetsko hrišćansko udruženje mladih žena
- Ženska međunarodna liga za mir i slobodu

Organizacije iz Registra:

- Liga društava Crvenog križa
- Međunarodni komitet za pomoć intelektualnih radnika
- Stalna konferencija dobrovoljnih agencija

Predstavnici nevladinih organizacija kojima je Ekonomsko i socijalno vije}e dodijelilo konsultativni status, kao i oni koje je Generalni sekretar unio u Registar na koji se poziva u paragrafu 17 rezolucije br. 288 B (X) Ekonomskog i socijalnog vije}a, su prema poslovniku o radu Konferencije usvojili pravo da na Konferenciji podnesu svoje pismene i usmene iskaze.

Konferencija je za svog predsjedavaju}eg izabrala gđina Knud-a Larsen iz Danske, a za potpredsjedavaju}e gđina A. Herment iz Belgije i gđina Talat-a Miras iz Turske.

Konferencija je na svom drugom zasjedanju, djeluju}i u skladu sa prijedlogom predstavnika Egipta, jednoglasno odlu-ila da razmotri prijedlog Vatikana da se imenuje njihov ambasador-predstavnik koji bi u-estvovao u radu Konferencije. Predstavnik Vatikana je zauzeo svoje mjesto na Konferenciji dana 10. jula 1951. godine.

Konferencija je kao svoj dnevni red usvojila Provizorni dnevni red koji je sastavio Generalni sekretar (A/CONF.2/2/rev.1). Tako|er je usvojila i provizorni Poslovnik o radu koji je sastavio Generalni sekretar, sa dodatkom odredbe kojom se predstavniku Vije}a Evrope daje ovla{tenje da prisustvuje Konferenciji bez prava glasa, kao i da iznosi svoje prijedloge (A/CONF.2/3/Rev.1).

U skladu sa Poslovnikom o radu Konferencije, predsjedavaju}i i potpredsjedavaju}i Konferencije su pregledali akreditive predstavnika i 17. jula 1951. godine izvjestili Konferenciju o rezultatima te radnje, nakon -ega je Konferencija usvojila njihov izvje{taj.

Konferencija je kao osnov za svoje diskusije koristila nacrt Konvencije o statusu izbjeglica i nacrt Protokola o statusu osoba bez dr`avljanstva koji je pripremio *ad hoc* Komitet o izbjeglicama i osobama bez dr`avljanstva na svom drugom zasjedanju odr`anom u @enevi od 14. do 25. augusta 1950. godine, izuzev preambule i -lana 1 (definicija izraza "izbjeglica") nacrta Konvencije. Tekst preambule sa kojim se raspolagalo na Konferenciji bio je onaj koje je Ekonomsko i socijalno vije}e usvojilo 11. augusta 1950. godine rezolucijom br. 319 B II (XI). Tekst -lana 1 sa kojim se raspolagalo na Konferenciji je bio onaj koji je preporu-ila Generalna skup{tina 14. decembra 1950. godine i koji je sadr`an u aneksu rezolucije br. 429 (V), predstavljaju}i modificiranu verziju teksta kakav je usvojen od strane Ekonomskog i socijalnog vije}a rezolucijom br. 319 B II (XI).

Konferencija je usvojila Konvenciju o statusu izbjeglica nakon dva -itanja. Prije drugog -itanja je uspostavljen Komitet za stil pisanja koji su sa-injavali predsjedavaju}i i predstavnici Belgije, Francuske, Italije, Izraela, Sjedinjenih Ameri-kih Dr`ava i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, zajedno sa Visokim komesarom za izbjeglice, koji je kao svog predsjedavaju}eg izabrao gđina G. Warren-a iz Sjedinjenih Ameri-kih Dr`ava. Komitet za stil pisanja je prepravio nacrt teksta Konvencije koji je usvojen na prvom -itanju, posebice sa lingvisti-kog stanovi{ta i stanovi{ta uskla|ivanja verzija na engleskom i francuskom jeziku.

Konvencija je usvojena 25. jula sa 24 glasa "za", nijedan "protiv" i nijedan uzdr`an glas, te je otvorena za potpisivanje u Evropskom uredu Ujedinjenih naroda od 28. jula do 31. augusta 1951. godine. Ponovno }e biti otvorena za potpisivanje u stalnom sjedi{tu Ujedinjenih naroda u Njujorku od 17. septembra 1951. godine do 31. decembra 1952. godine.

Verzije Konvencije na engleskom i francuskom jeziku, od kojih je svaka podjednako autenti-na, nalaze se u dodatku ovog Zavr{nog akta.

II

Konferencija je sa 17 glasova "za", 3 glasa "protiv" i 3 uzdr`ana glasa odlu-ila da iz prakti-nih razloga uvrsti i naslove glava i -lanova Konvencije, te da isti ne predstavljaju elemenat za interpretaciju.

III

U vezi sa nacrtom Protokola o statusu osoba bez dr`avljanstva, Konferencija je usvojila sljede}u rezoluciju:

Konferencija,

Razmotriv{i nacrt Protokola o statusu osoba bez dr`avljanstva,

Imaju}i u vidu da ovo pitanje treba detaljnije prou-iti,

Odlu-uje da ne donese odluku o ovom pitanju na sada{njoj Konferenciji, te da nacrt Protokola vrati na odgovaraju}i organ Ujedinjenih naroda radi daljeg prou-avanja.

IV

Konferencija je jednoglasno usvojila sljedeće preporuke:

A.

(omogućavanje putovanja za izbjeglice)¹

Konferencija,

Smatraju}i da je pitanje i priznavanje putnih isprava neophodno radi olak{anja kretanja izbjeglica, a posebice radi njihovog preseljenja u tre}e zemlje,

Podsti-e dr`ave koje su potpisnice Me|udr`avnog sporazuma o putnim ispravama izbjeglica, sklopljenog u Londonu 15. oktobra 1946. godine, ili koje priznaju putne isprave izdate u skladu sa ovim sporazumom, da nastave sa izdavanjem ili priznavanjem ovakvih putnih isprava, te da izdavanje takvih dokumenata pro{ire i na izbjeglice definirane u -lanu 1 Konvencije o statusu izbjeglica ili da priznaju putne isprave izdate ovakvim osobama, do preuzimanja obaveza prema -lanu 28 pomenute Konvencije.

B.

(princip jedinstva obitelji)¹

Konferencija,

Smatraju}i da je jedinstvo obitelji, koja je prirodna i osnovna jedinica dru{tva, osnovno pravo svakog izbjeglice, te de je to jedinstvo u konstantnoj opasnosti, i

Izra`avaju}i sa zadovoljstvom da se, prema slu`benim komentarima *ad hoc* Komiteta o statusu osoba bez dr`avljanstva i problemima s tim u vezi, prava osigurana izbjeglicama pro{iruju i na -lanove njegove obitelji,

Preporu-uje vladama da poduzmu neophodne mjere za za{titu obitelji izbjeglica, posebice u cilju:

- (1) Osiguranja jedinstva obitelji izbjeglice, naro-ito kada glava obitelji ispunjava uvjete potrebne za prihvatanje u tu dr`avu.
- (2) Za{tite malodobnih izbjeglica, naro-ito djece i djevojaka bez pratnje, sa posebnim osvrtom na starateljstvo i usvajanje.

¹ Naslov je dodat.

C.
(socijalna pomoć)¹

Konferencija,

Smatraju}i da je izbjeglicama potrebna pomoć u moralnoj, pravnoj i materijalnoj sferi, odgovaraju}ih slu`bi socijalne za{tite, a naro-ito pomoć odgovaraju}ih nevladinih organizacija,

Preporu-uje vladama dr`ava i me|udr`avnim organima da olak{aju, ohrabre i podr`e napore kvalificiranih organizacija.

D.

(me|unarodna suradnja na polju azila i preseljenja u tre}e zemlje)¹

Konferencija,

Smatraju}i da veliki broj osoba i dalje napu{ta svoju zemlju porijekla zbog progona, te da usljed njihovog polo`aja oni imaju pravo na specijalnu za{titu,

Preporu-uje vladama da nastave prihvatati izbjeglice na svoje teritorije, te da djeluju u skladu sa istinskim duhom me|unarodne suradnje kako bi ove izbjeglice imale mogu}nost da dobiju azil ili da se presele u tre}e zemlje.

E.

(pro{irenje postupka koje je obezbje|eno Konvencijom)¹

Konferencija,

Izra`ava nadu da }e Konvencija o statusu izbjeglica imati primjereni zna~aj koji prevazilazi njen ugovorni okvir, te da }e sve dr`ave biti u naj{iirem mogu}em smislu vo|ene njenim odredbama u odnosu prema izbjeglicama koje se nalaze na njihovoj teritoriji, kao i u odnosu prema onim osobama koje ne ulaze u okvire Konvencije.

¹ Naslov je dodat.

U POTVRDU ^EGA su predsjedavaju}i, potpredsjedavaju}i i izvr{ni sekretar Konferencije potpisali ovaj Zavr{ni akt.

SA^INJENO u @enevi ovog dvadeset osmog dana jula mjeseca hiljadu devetsto pedeset prve godine, u jednom jedinom primjerku, -iji su engleski i francuski tekst podjednako autenti-ni. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda }e urediti prevo|enje ovog Zavr{nog akta na kineski, ruski i {panjolski jezik, i svim vladama koje su pozvane da u-estvuju na Konferenciji na njihov zahtjev poslati kopije.

Predsjedavaju}i Konferencije:

KNUD LARSEN

Potpredsjedavaju}i Konferencije:

A. HERMENT

TALAT MIRAS

Izvr{ni sekretar Konferencije:

JOHN P. HUMPHREY

